

EUROPEISKA CENTRALBANKEN
EUROSYSTEMET

EUROPEISKA CENTRALBANKENS YTTRANDE

av den 4 februari 2009

på begäran av Sveriges riksbank

om ett lagförslag om femtioöresmyntets upphörande som lagligt betalningsmedel

(CON/2009/8)

Inledning och rättslig grund

Den 29 december 2008 mottog Europeiska centralbanken (ECB) en begäran från Sveriges riksbank om ett yttrande över ett lagförslag om femtioöresmyntets upphörande som lagligt betalningsmedel (nedan kallat lagförslaget).

ECB:s behörighet att avge ett yttrande grundas på artikel 105.4 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 2.1 andra strecksatsen i rådets beslut 98/415/EG av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler¹, eftersom lagförslaget rör betalningsmedel. I enlighet med artikel 17.5 första meningen i arbetsordningen för Europeiska centralbanken har detta yttrande antagits av ECB-rådet.

1. Syftet med utkastet till föreskrifter

Enligt lagförslaget ska 50-öresmyntet upphöra att vara lagligt betalningsmedel efter den 30 september 2010. Bakgrunden till förslaget är att det finns tydliga indikationer på att användningen av myntet minskat och att det har låg cirkulation.

Denna förändring nödvändiggör även en ändring av lag (1970:1029) om avrundning av vissa öresbelopp så att avrundning i framtiden måste ske till närmaste kronval.

2. Allmänna kommentarer

Enligt 9 kap. 14 § regeringsformen har Sveriges riksbank ensamrätt att ge ut sedlar och mynt. Av 5 kap. 1 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank framgår att sedlar och mynt som ges ut av Sveriges riksbank är lagliga betalningsmedel. Allmänna regler om penning- och betalningsväsendet, såsom beslut om att vissa svenska sedlar och mynt ska upphöra att vara lagliga betalningsmedel ska däremot meddelas genom lag som antagits av Sveriges riksdag.

---

¹ EGT L 189, 3.7.1998, s. 42.

Tioöresmyntet demoneteriserades genom lag (1991:1190) om tioöresmyntets upphörande som lagligt betalningsmedel. Äldre femtioöresmynt som präglats med stöd av lagar och föreskrifter före den 1 oktober 1992 demoneteriserades genom lag (2004:863) om äldre femtioöresmynts upphörande som lagligt betalningsmedel².

Sveriges riksbank har nu, förutsatt att riksdagen antar lagförslaget om femtioöresmyntets upphörande som lagligt betalningsmedel, fattat ett principbeslut om att femtioöresmynt inte längre ska vara lagligt betalningsmedel.

ECB noterar att Riksbanken gjort en omfattande utredning av huruvida femtioöresmyntets behövs samt undersökt hur myntet används, om det behövs och vilka kostnader myntet medför. Man har även tagit hänsyn till synpunkter från allmänheten, större banker, handelsintresseorganisationer samt värdetransportföretagen. Riksbanken har beskrivit vilka konsekvenser ett o giltigförklarande av myntet skulle få, hur efterfrågan på andra mynt skulle påverkas samt vilka följder detta skulle få för den allmänna prisnivån. Riksbanken diskuterar huruvida konsumentprisindex kan påverkas om femtioöresmyntet inte finns kvar³.

ECB anser det viktigt att den föreslagna ändringen blir känd för allmänheten i god tid, och att man har en tillräckligt lång tidsperiod mellan den dag då ett lagförslag om femtioöresmyntets upphörande som lagligt betalningsmedel antas och den dag då myntet faktiskt upphör att vara lagligt betalningsmedel. Man bör även ha en tillräckligt lång tidsperiod under vilken allmänheten kostnadsfritt kan lämna in femtioöresmynt.

Detta yttrande kommer att offentliggöras på ECB:s webbplats.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 4 februari 2009.

[Namnteckning]

Jean-Claude TRICHET

ECB:s ordförande

---

² Se ECB:s yttrande CON/2004/17 av den 17 maj 2004 på begäran av Sveriges riksbank över två lagförslag om vissa äldre sedlar och mynt som upphör att vara lagliga betalningsmedel.

³ Se Riksbankens rapport *Behovsprövning av 50-öresmyntet*, DNR 2008-903-ADM.